

*Podrška sistema zdravstvene zaštite
i postizanje održivog finansiranja*

REFORMA SISTEMA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

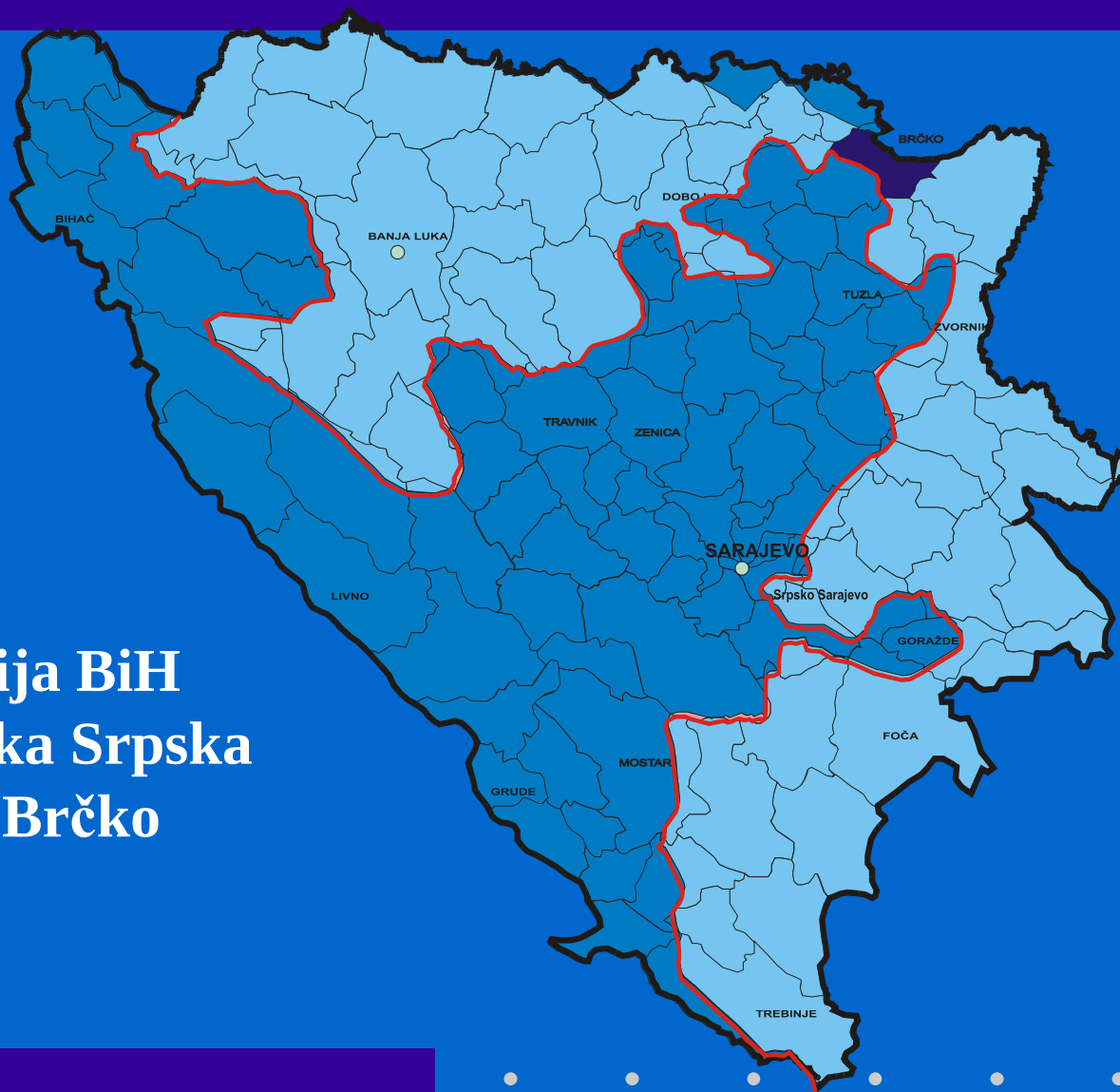
Enida Imamović¹, Vildana Doder²

¹Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine

²Federalno ministarstvo zdravstva

Zlatibor, 01.-03.april, 2004. godine

Bosna i Hercegovina

Federacija BiH
Republika Srpska
Distrikt Brčko

Odabrani pokazatelji za FBiH

Površina	25.989 km ²
Broj stanovnika	2.315.270
GDP per capita	1.176 US\$
Prosječna mjesečna plata	279,3 US\$**
Radnoaktivno stanovništvo	57,4%
Nezaposleni	42,45%
Korisnici socijalne zaštite	3,9% (od čega 14,1% djeca)

*Podaci za 2002. godinu

**Računato prema srednjoj vrijednosti US\$=1,7285 BAM

Organizacija zdravstvene zaštite u FBiH

Reforma sistema zdravstvene zaštite u FBiH

- Prilagođavanje sistema zdravstva uvjetima višestranačke demokracije i tržišne ekonomije, a tiče se izmjena u oblasti zakonodavstva, vlasništva, osnivanja i upravljanja zdravstvenim ustanovama, te promjena u oblasti finansiranja
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine, 1997.
- Zakon o zdravstvenom osiguranju Federacije Bosne i Hercegovine, 1997.
- Standardi i normativi iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, 2003.

Pregled strateških dokumenata

- Federalni zdravstveni program-1996. WHO
- Nacrt “Strateški plan za reformu i rekonstrukciju zdravstvenog sistema”-1997.,1998.
- “Strateški plan za reformu sustava zdravstvene zaštite u FBiH” u suradnji sa WHO i EU
- U toku izrada “Strategija reforme zdravstvenog sistema u FBiH” (prateći dokument PRSP-a, Sektor zdravstva)

-
-
-

Cilj reforme sistema zdravstvene zaštite u FBiH

Povećanje učinkovitosti i racionalizacija kroz jačanje primarne zdravstvene zaštite, što je praćeno racionalizacijom specijalističko-konsultativne i bolničke zdravstvene zaštite

Transformacija DZ i jačanje službi u zajednici

Primarna zdravstvena zaštita

Jačanje PZZ putem razvoja obiteljske medicine (OM):

- Rekonstrukcija, opremanje
- Edukacija
 - Dodiplomska nastava
 - Dotrening iz obiteljske medicine po jedinstvenom kurikulumu
 - Specijalizacija iz obiteljske medicine
 - Kontinuirana medicinska edukacija
 - Pripremljen kurikulum za sestre u srednjim medicinskim školama (ne primjenjuje se u školama)
- Finansiranje: pomak sa sistema temeljenog na plaći na mješoviti sistem kapitacije i nagrađivanja po programu (ugovaranje)

Primarna zdravstvena zaštita

Program rehabilitacije žrtava rata: novi sistem rehabilitacije u zajednici koja treba da zadovolji potrebe fizički i mentalno onesposobljenih osoba

- Utemeljeno 38 CBR-ova
 - Centri za mentalnu rehabilitaciju u zajednici
 - Centri za fizikalnu rehabilitaciju u zajednici

Bolnička zdravstvena zaštita

- Fizička rekonstrukcija i opremanje
- Racionalizacija: smanjen broj postelja, nedovoljna iskorištenost
- Nije usvojena mreža bolnica na nivou FBiH
- Finansiranje po ugovornom principu-prospektivni godišnji proračuni

Javno zdravstvo

- Uspostavljeni zavodi za javno zdravstvo (federalni i kantonalni nivo)
- Opremanje, edukacija
- Institucionalno jačanje Zavoda za javno zdravstvo FBiH
- Utemeljen Centar za zdravstveni menadžment, prateći kurikulumi
- Utemeljena Agencija za akreditaciju i kontrolu kvaliteta-AKAZ (zakonsko uporište u procesu usvajanja)

Farmaceutski sektor

- Usvojen Zakon o lijekovima harmoniziran sa zakonima EU
- Utemeljen Zavod za kontrolu lijekova F BiH
- Uspostavljen sistem registracije lijekova
- Prihvaćen koncept esencijalnih lijekova
- Uspostavljena farmaceutska inspekcija na federalnoj i kantonalnoj razini

Privatizacija

Zakonska mogućnost

- neprecizno zakonsko reguliranje ove materije, niz nerješених pitanja,
- nisu uključene u mrežu zdravstvenih ustanova
- ne poštuju se obaveze izvještavanja u zdravstvu
- u praksi se do sada pokazalo da su privatne zdravstvene ustanove uglavnom osnov dodatne zarade

Finansiranje

- Obavezno zdravstveno osiguranje (prošireno, dobrovoljno)
- 17% ukupnog dohodka zaposlenih za zdravstveno osiguranje
- Sredstva se prikupljaju i raspoređuju na kantonalnom nivou-kantonalni zavodi
- U cilju jednakih prava na zdravstvenu zaštitu na federalnom nivou postoji fond solidarnosti (kantonalni fondovi izdvajaju 8% od ukupnog prihoda). Sredstva iz ovog fonda idu najvećim dijelom za tercijarni nivo zdravstvene zaštite

Zaključci

Pozitivno

- Usvojeni temeljni zakoni
- Napredak u reformi PZZ-e, posebno edukacija
- Unaprjeđena infrastruktura zdravstvenih ustanova (rekonstrukcija, opremanje)
- Institucionalno ojačan ZZJZ F BiH
- Otvoren Centar za zdravstveni menadžment
- Stvoreni preduvjeti za Agenciju za akreditaciju i poboljšanje kvaliteta-AKAZ
- Ostvareni značajni rezultati u reformi farmaceutskog sektora
- Utemeljen Fond solidarnosti

Zaključci

Nedostaci

- **Strateški dokument nije ušao u parlamentarnu proceduru**
- **Spora implementacija na terenu, slaba informisanost zdravstvenih profesionalaca i korisnika**
- **Nedostatak analize do sada učinjenog i evaluacije projekata**
- **Dosadašnjom reformom nije u potpunosti obuhvaćen proces privatizacije i uloga i mjesto privatnog sektora**
- **Nije donesen Osnovni paket zdravstvenih prava**

-
-
-

HVALA !